

همکاری دوجانبه ج.ا.ایران و تاجیکستان

تاریخ به روز رسانی: دی ۱۳۹۵

همکاریهای دوجانبه:

ردیف	اجلاس	متولي اجلاس	تاریخ	محل برگزاری
۱	اولین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت جهاد سازندگی	شهریورماه سال ۱۳۷۵	تهران
۲	دومین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت جهاد سازندگی	آبان ماه ۷۷	دوشنبه
۳	سومین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت جهاد سازندگی	آبان ماه ۷۹	تهران
۴	چهارمین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت جهاد کشاورزی	اردیبهشت ماه ۸۱	دوشنبه
۵	پنجمین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت بازرگانی	خردادماه ۸۳	تهران
۶	ششمین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت بازرگانی	تیرماه ۸۴	دوشنبه
۷	هفتمین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت نیرو	اردیبهشت ماه ۸۷	تهران
۸	هشتمین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت نیرو	مهرماه ۸۹	دوشنبه
۹	نهمین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت نیرو	خردادماه ۹۱	تهران
۱۰	دهمین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت نیرو	شهریور ماه ۹۳	دوشنبه

اهم اسناد مبادله شده (امضاء)

- موافقتنامه بازرگانی دوجانبه (در سال ۱۳۸۱ به امضاء رسید و از سال ۱۳۸۳ لازم الاجرا می باشد)
- یادداشت تفاهم همکاری متقابل در ایجاد مرکز تجاری
- یادداشت تفاهم همکاری نمایشگاهی
- یادداشت تفاهم همکاریهای کنسولی
- موافقتنامه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف
- موافقتنامه قرنطینه گیاهی و حفظ نباتات
- موافقتنامه ترجیحات تجاری (مردادماه ۱۳۸۵ ضمائم آن تکمیل نشده است) و طرف تاجیکی آماده انجام مذاکرات نمی باشد.
- امضاء یادداشت تفاهم همکاری سازمان صنعت، معدن و تجارت استان خراسان رضوی با کمیته دولتی سرمایه گذاری تاجیکستان در حاشیه برگزاری همایش فرصتهای تجاری در شهر دوشنبه ۲۲ لغایت ۲۵ مهرماه سال ۹۵
- امضاء سند یادداشت تفاهم یازدهمین اجلاس کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی فی مابین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری تاجیکستان در آذر ماه سال جاری در تهران با مسئولیت وزارت نیرو.

تبادل هیات ها ۱۳۸۵ - ۱۳۹۵

- سفر وزیر محترم کشور به تاجیکستان (خرداد ماه ۱۳۸۵) .
- سفر رئیس محترم جمهوری اسلامی ایران به جمهوری تاجیکستان در مرداد ماه سال ۱۳۸۵
- سفر جناب آقای احمدی نژاد ریاست اسبق جمهوری اسلامی ایران جهت شرکت در اجلاس سران شانگهای به دوشنبه
- سفر رئیس جمهور تاجیکستان در تاریخ ۸۶/۲/۱۷ به تهران
- سفر رئیس جمهور تاجیکستان در تاریخ ۸۶/۱۱/۲۱ به تهران
- سفر رئیس جمهور تاجیکستان در تاریخ ۸۷/۹/۷ به تهران
- سفر وزیر وقت بازرگانی جناب آقای میرکاظمی در تاریخ ۱۳۸۷/۱۱/۱۶ به تاجیکستان
- سفر جناب آقای احمدی نژاد و وزرای محترم وقت نیرو (جناب آقای نامجو) و امور خارجه (جناب آقای صالحی) به جمهوری تاجیکستان در تاریخ ۱۳ و ۱۴ شهریورماه ۱۳۹۰ جهت افتتاح فاز اول سد و نیروگاه برق - آبی سنگتوده «۲».

- سفر جناب آقای احمدی نژاد رئیس جمهور محترم وقت در نوروز ۱۳۹۱ به جمهوری تاجیکستان.
- سفر وزیر انرژی تاجیکستان و هیات همراه به ایران به منظور امضاء سند یادداشت تفاهم یازدهمین اجلاس کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی فی مابین دو کشور در آذر ماه سال جاری.

برنامه اعزام هیأت های بازرگانی در سال ۱۳۹۰-۱۳۹۵

- اعزام هیات تجاری بازاریابی توسط سازمان بازرگانی استان خراسان شمالی از تاریخ ۱۳۹۰/۴/۲۰ لغایت ۱۳۹۰/۴/۲۷ به کشور تاجیکستان .
- اعزام هیأت به جمهوری تاجیکستان در سه ماهه چهارم سال ۸۸ توسط اتاق بازرگانی مشهد
- اعزام هیأت به جمهوری تاجیکستان در آبان ماه ۱۳۸۹ توسط اتاق بازرگانی خراسان شمالی
- پذیرش هیأت از جمهوری تاجیکستان در سال ۸۸ توسط سازمان بازرگانی استان خراسان شمالی
- پذیرش هیأت از جمهوری تاجیکستان در سال ۸۸ توسط سازمان بازرگانی استان سمنان
- پذیرش هیأت از جمهوری تاجیکستان در سال ۸۸ توسط سازمان بازرگانی استان یزد
- پذیرش هیأت از جمهوری تاجیکستان در سال ۸۹ توسط سازمان بازرگانی استان گلستان
- اعزام هیات تجاری بازاریابی به جمهوری تاجیکستان در تیرماه ۱۳۹۰ توسط استان خراسان شمالی
- مجوز برگزاری پایون ایران در نمایشگاه بین المللی دوشنبه - تاجیکستان توسط سازمان صنعت، معدن و تجارت استان خراسان رضوی در تاریخ ۸ لغایت ۱۱ در ماه ۹۱
- پذیرش هیات تجاری، سرمایه گذاری از جمهوری تاجیکستان در تاریخ ۹۱/۳/۳ توسط سازمان بازرگانی استان گلستان
- برگزاری پایون ایران در نمایشگاه بین المللی کالاهای استاندارد در تاجیکستان ۲۰ الی ۲۳ آبان ۱۳۹۱
- شهردوشنبه کاخ باربد با مجوز سازمان توسعه تجارت ایران
- توسط تعاونی راه رشد آسیایی به دلیل اعلام ممنوعیت صدور برخی از کالاها و اعلام حکومت تاجیکستان و اتاق بازرگانی آن کشور به ۶ لغایت ۹ دیماه ۹۱ انتقال یافت.
- اعزام هیات تجاری توسط سازمان صنعت، معدن و تجارت استان چهار محال و بختیاری به کشور تاجیکستان در دیماه ۱۳۹۱
- اعزام هیات تجاری به تاجیکستان توسط سازمان صنعت، معدن و تجارت البرز ۲۱-۲۵ شهریور ماه ۹۲
- مجوز اعزام هیات تجاری به تاجیکستان توسط سازمان صنعت، معدن و تجارت قزوین در مهر ماه ۹۲
- اعزام هیات تجاری و بازاریابی همزمان با برگزاری همایش بین المللی فرصت های سرمایه گذاری و گردهمایی تجار فارسی زبان در تاجیکستان در تاریخ ۲۲ - ۲۵ مهرماه سال ۱۳۹۵ به سرپرستی شرکت سروش بین الملل از استان خراسان رضوی.

نمایشگاه

- برگزاری نمایشگاه توانمندی های استان خراسان رضوی در شهر خجند- استانداری خراسان رضوی
- برگزاری دومین نمایشگاه صنعت ساختمان و لوازم خانگی با حضور ۱۷ شرکت بزرگ ایرانی در ۲۷ اردیبهشت ماه سال ۱۳۸۷ در شهر دوشنبه پایتخت تاجیکستان برگزار گردید.
- نمایشگاه اختصاصی توانمندی های استان مازندران در تاجیکستان از ۸۷/۵/۱۹ لغایت ۸۷/۵/۲۳ مجری اتاق بازرگانی و صنایع و معادن مازندران با همکاری سازمان بازرگانی مازندران .
- برگزاری نمایشگاه مواد غذایی و نهادهای کشاورزی جمهوری اسلامی ایران در روز شنبه ۱۸ آبان ماه ۱۳۷۸ در شهر دوشنبه با حضور ۲۲ شرکت از ایران و چهار شرکت از کشورهای چین، هند، افغانستان و ایتالیا گشایش یافت. محصولات عرضه شده در این نمایشگاه شامل ماشین آلات و ادوات کشاورزی، انواع بذر، کودهای شیمیایی، سموم، انواع مواد غذایی، خرما، شیر خشک و لبنیات می باشد.
- برگزاری نمایشگاه اختصاصی جمهوری اسلامی ایران در (۲۰-۲۴) شهریور ماه (۱۳۸۹) در شهر خجند توسط شرکت سروش خراسان
- برگزاری نمایشگاه اختصاصی جمهوری اسلامی ایران در (۲۲-۲۶) آبانماه (۱۳۸۹) در شهر دوشنبه توسط شرکت سروش خراسان
- برگزاری پانزدهمین نمایشگاه کالاها و محصولات تولیدی و صادراتی ایران از تاریخ ۲۱ تا ۲۵ آبانماه سال ۱۳۹۲ در کاخ بارید شهر دوشنبه با مشارکت ۳۵ شرکت ایرانی از استان های مختلف کشور با سازماندهی شرکت نمایشگاهی راه رشد آسیایی و اتاق بازرگانی و صنایع تاجیکستان.

مهمترین اقدامات به عمل آمده (در چارچوب روابط دوجانبه)

- برگزاری همایش فرصت های تجاری و سرمایه گذاری در خلال سومین نمایشگاه تخصصی جمهوری اسلامی ایران در آذرماه ۸۳
- برگزاری نشست مشترک گروه IT ایران با شرکتهای تاجیکی در خلال سومین نمایشگاه تخصصی جمهوری اسلامی ایران در آذرماه ۸۳
- برگزاری همایش فرصت های تجاری و سرمایه گذاری در دی ماه ۸۴ درتهران
- برگزاری همایش فرصتهای تجاری و سرمایه گذاری در تاریخ ۱۹ اردیبهشت ۸۶ با حضور رئیس جمهوری تاجیکستان در محل اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران
- افزایش تردد اتباع دو کشور با تسهیل صدور ویزا
- همکاری در زمینه های بانکی ، گمرک و صدور خدمات فنی و مهندسی
- احداث پروژه تونل انزاب
- اجرای پروژه سد و نیروگاه سنگ توده (۲) (در دست اجرا می باشد و مجری طرح شرکت فراب است)
- ایجاد شعبه بانک تجارت در دوشنبه
- راه اندازی کارخانه روغن کشی در دوشنبه

- راه اندازي يك واحد مرغداري در استان سغد در تيرماه ۸۳ (مجموعه با ۸/۰۰۰ دلار شروع به کار کرده است)
- راه اندازي شرکت مشترک توليدي مواد شوينده توسط شرکت تولي پرس و يکي از شرکتهای تاجیکستان
- راه اندازي مراکز تلفن در شهرهای کافرنهان، راغون، ناحیه آبگرم تاجیک آباد و جرگنال
- همکاری در زمینه کشاورزي و توليد محصولات کشاورزي
- افتتاح کارخانه مشترک تراکتور سازی در شهر دوشنبه
- برگزاری نشست هم اندیشی اقتصادی تجار ایرانی مقیم تاجیکستان در اسفند ماه سال ۹۴ در دوشنبه
- برگزاری یازدهمین اجلاس کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی فی مابین دو کشور در آذر ماه سال جاری در تهران با مسئولیت وزارت نیرو.

اهم محورهای پیشنهادی برای همکاری :

- سرمایه گذاري در بخش هایی که دولت تاجیکستان با اولویت اعلام مي نماید
- همکاری در زمینه مخابرات و IT با وزارت مخابرات تاجیکستان
- اجرای چندین ایستگاه تلفني و پذیرش طرح جامع فناوری اطلاعات تاجیکستان توسط شرکت های ایرانی برای مکانیزه نمودن مخابرات تاجیکستان
- توسعه و گسترش همکاری ها در زمینه آلومینیوم با تاجیکستان
- همکاری درخصوص ساخت ، نوسازي و بازسازي ساختمان در شهرهای مختلف تاجیکستان
- توليد مصالح ساختماني در تاجیکستان
- مونتاژ و فروش خودرو و تراکتور
- تسريع در ایجاد مرکز تجاري
- توسعه همکاریها در زمینه نساجي، کشاورزي، بانكي، بیمه اي، استاندارد و حمل و نقل
- حل مشکلات سرمایه گذاران در تاجیکستان و تشویق و توسعه و گسترش سرمایه گذاري در قلمرو یکدیگر
- شناسايي بازار صادرات کالاها و زمینه هاي جديد همکاری
- افزایش برگزاری نمایشگاههای تخصصي در قلمرو یکدیگر و مشارکت فعالانه در نمایشگاههای بین المللي یکدیگر
- دریافت فهرست مناقصه ها و پروژه های اولویت دار و هماهنگي آنها با شرکت های سرمایه گذار و صادرکنندگان خدمات فني و مهندسي
- احداث تونل چار مغزک

مسائل و مشکلات

مشکلات و پیشنهادات اجرایی برای توسعه روابط

در بخش زیر ساختها (ارتباطات بانکی، بیمه ای، حمل و نقل و گمرک)

۱- عدم اعطای مجوز از سوی طرف تاجیکی به پروازهای شرکت آسمان، علیرغم اینکه طرف تاجیکی موافقت خود را قبلاً در این زمینه اعلام نموده ولیکن هنوز توافقات را اجرایی ننموده است.

۲- کمبود واگن جهت صادرات تولیدات ایرانی به کشور تاجیکستان.

- این مسئله در فصل برداشت محصول در کشورهای آسیای مرکزی به علت کاهش ورود آنها به ایران از طریق ترکمنستان حاد تر می شود.

- عمده واگن هایی که برای صادرات مورد بهره برداری قرار می گیرند واگن های ورودی از کشورهای آسیای مرکزی می باشند

- حل مشکل تفاوت در خطوط ریلی دو کشور توسط راه آهن و تامین بوژی.

- هماهنگی بیشتر واسطه های فعال موجود در تأمین خدمات واگن برای صادرکنندگان.

- نظارت بیشتر بر عملکرد واگن های واگذار شده یا اجاره ایی به بخش خصوصی در منطقه خراسان رضوی.

۳- همکاری بیشتر بانک های مرکزی دو کشور نسبت به حل و فصل مسئله اعطای وام و اعتبار به تجار و سرمایه گذاران دو کشور.

۴- توسعه حمل و نقل ریلی با کشور تاجیکستان از مسیر سرخس با توجه به مقرون به صرفه بودن این نوع حمل و نقل و افزایش واگن های حمل بار در این مسیر

۵- همکاری دو کشور در تکمیل و راه اندازی مسیر ترانزیتی شمال افغانستان منتهی به دو کشور جمهوری اسلامی ایران و جمهوری تاجیکستان جهت اقتصادی شدن حمل و نقل کالا بین دو کشور. این مسیر از مشهد- تایباد- پایانه مرزی دوقارون- گمرک اسلام قلعه- هرات (۱۲۲ کیلومتر توسط ایران ساخته و به بهره برداری رسیده است)- ارمنک (۶۰ کیلومتر توسط ایران ساخته شده)- مزار شریف (قرار است تا سال ۲۰۱۰ توسط بانکهای توسعه آسیایی و اسلامی و عربستان سعودی تکمیل شود) - تا پل رودخانه پنج رود تاجیکستان این مسیر بازاست و قرار است این پل توسط ایتالیاها ساخته شود. لازم به ذکر است که هم اکنون کامیونهای ایرانی از مسیر سرخس - ترکمنستان- ازبکستان به تاجیکستان تردد می نمایند که عوارض ورود و خروج کامیونهای ایرانی در ترکمنستان هزینه ورود (۲۵۰ دلار) و خروج (۲۵۰ دلار) دلار و عوارض گذر از پل آمودریا ۱۷۰ دلار و در ازبکستان این اخذ میشود و عوارض خروجی ندارد. عوارض برای رفت و برگشت ۹۰۰ دلار در تاجیکستان ۲۰۰ دلار فقط برای ورود با توجه به انحصاری بودن این مسیر و اقتصادی نبودن این مسیر برای کامیونهای ایرانی و تاجیکی پیشنهاد همکاری بیشتر در جهت تسریع در راه اندازی این مسیر ارائه می گردد.

دلایل توسعه روابط اقتصادی و تجاری

- ۱- باتوجه به اهمیت گسترش روابط همه جانبه سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران با کشورهای اسلامی و با درنظر گرفتن این موضوع که تاجیکستان به عنوان یک کشور مسلمان در میان کشورهای مشترک المنافع در آسیای مرکزی می باشد، لذا می تواند یکی از بازارهای هدف صادراتی جمهوری اسلامی ایران در منطقه باشد.
- ۲- نزدیکی دیدگاه های سیاسی ایران و تاجیکستان در مجامع بین المللی به یکدیگر .
- ۳- وجود روابط حسنه سیاسی بین دو کشور .
- ۴- داشتن مشترکات فرهنگی و دینی و زبان مشترک (فارسی).
- ۵- تاجیکستان عضو سازمان ملل متحد، سازمان همکاریهای شانگهای، کشورهای مشترک المنافع و سایر سازمانهای اقتصادی بین المللی و منطقه ای می باشد .
- ۶- عضو ناظر سازمان تجارت جهانی (WTO) می باشد.
- ۷- وجود رابطه نزدیک سیاسی، نظامی و امنیتی تاجیکستان با روسیه .
- ۸- هم مرز بودن تاجیکستان با کشور چین .
- ۹- تاجیکستان یکی از کشورهای محصور در خشکی است و نیاز به توسعه روابط با کشورهای منطقه دارد .
- ۱۰- تراز بازرگانی ایران با این کشور مثبت بوده و امید است با اجرای سند ترجیحات تعرفه ای، سطح روابط تجاری فی مابین افزایش یابد .
- ۱۱- برگزاری به موقع اجلاس کمیسیون مشترک و تبادل هیاتهای بلندپایه سیاسی و اقتصادی و هیات های تجاری بین دو کشور که در توسعه روابط فی مابین نقش بسیاری دارند .
- ۱۲- وجود پتانسیل های بالقوه و بالفعل در زمینه صدور خدمات فنی و مهندسی به تاجیکستان .
- ۱۳- شرکت در اجرای پروژه های اولویت دار کشور تاجیکستان در زمینه های مختلف از جمله احداث سد ، تونل ، ساختمان ، مراکز آموزشی و هتل در آن کشور .
- ۱۴- همکاری در پروژه های مخابراتی تاجیکستان .
- ۱۵- همکاری در زمینه IT .
- ۱۶- اجرای دو پروژه مهم احداث تونل بزرگراه انزلی و سد و نیروگاه سنگ توده (۲) در تاجیکستان
- ۱۷- توسعه و گسترش همکاری در زمینه آلومینیوم با این کشور باتوجه به اینکه تاجیکستان از ذخایر غنی آلومینیوم برخوردار است .
- ۱۸- فعالیت در زمینه فروش خودرو و مونتاژ تراکتور در تاجیکستان .
- ۱۹- ایجاد مرکز تجاری در تاجیکستان .
- ۲۰- توسعه همکاریهای سه جانبه حمل و نقل و ترانزیت.
- ۲۱- توسعه همکاریها در زمینه بانکی، بیمه و استاندارد.
- ۲۲- وجود زمینه مناسب جهت سرمایه گذاری در بخش های صنعت، معدن، کشاورزی و دامپروری در تاجیکستان .